

Asia: VN/20427/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta kansalliseksi toimintasuunnitelmaksi helteen terveyshaittojen ehkäisemiseksi

Lausunnonantajan lausunto

1 Tausta

-

2 Toimintasuunnitelman tavoitteet

Riskiryhmät ja haavoittuvassa asemassa olevat on varsin niukasti kuvattu ja osin terminologia jää näiltä osin epätäsmälliseksi.

3 Riskiryhmät ja haavoittuvuutta lisäävät tekijät

-

4 Riskienhallinta sekä varautumisen ja sopeutumisen koordinointi

-

5 Hellevaroitussjärjestelmä

-

6 Viestintä

-

7 Helleaaltoihin liittyvä valmius ja varautuminen

Toivomme, että hellevarautumisen skenaario nousisi esiin myös alueellisissa ja kansallisissa riskinarvioinneissa. Tällä on merkitystä esimerkiksi siihen, mitä sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuskeskukset kansallisesti seuraavat ja ohjaavat valmiussuunnittelun osalta alueellaan. Toivoisimme toimintasuunnitelman huomioivan kytköksen näihin. Tämä liittyy myös VALSU-portaalin otsikkorakenteeseen.

Mikäli hellevarautumista ei toteuteta riskinarvointiperusteisesti vaan enemmän osana normaalia jatkuvuudenhallintaa, tulisi dokumentissa selkeyttää kauttaaltaan mitä "valmiudella" tarkoitetaan. Kts myös kohta 4.

Kohta 7.4 tunnistaa tapahtumajärjestäjien roolin juomaveden ja viilennysveden osalta yleisötapahtumissa. Asian huomioiminen olisi myös syytä vastuuttaa tietyille toimijalle, osana normaalia tapahtumien lupa- ja valvontaprosessia.

8 Pidemmän aikavälin toimenpiteet

Rakennusten yllämpenemisen osalta toivoisimme otettavan kantaa tulisiko kansallisesti ottaa tavoitteeksi ilmalämpöpumppujen määrän nostaminen kiinteistökannassa ja harkittavaksi niiden asentamisen tukeminen, tarvittaessa priorisoiden haavoittuvassa asemassa olevia. Asialla on myös energiapoliittinen ulottuvuus.

9 Työterveys ja työsuojelu

-

10 Seuranta ja arviointi

-

11 Toimenpiteet

-

Liite Toimijoiden ja sidosryhmien roolit ja vastuut hellevarautumisessa

Hoitolaitosten sisäiset viilennyshallit s. 89 -> suositellaan harkittavaksi "viilennystilat"

Yleisiä huomioita

Toimintasuunnitelma on erittäin tarpeellinen ja tekee näkyväksi kompleksisuuden ja monitoimijaisuuden, joka asiaan liittyy. Toimijoiden roolien yhteensovittaminen tulee vaatimaan laajaa yhteistyötä ja mielellään myös harjoittelua osapuolten yhteistoimintana.

Ympäristöterveydenhuollon osuus on verraten suppeasti esitetty. Ehdotamme harkittavaksi tulisiko suunnitelmassa mainita mm. myös helteen vaikutus levätilanteeseen ja sen merkitys terveydelle.

Toivoisimme lausunnossa otettavan myös kantaa mahdollisuuteen liikua hellejaksojen aikana esim koulujen tiloissa (vrt pakkasjaksot)

Turpeinen Miia
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue